

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1, (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Tettekkel a békéért

Azokban a napokban, amikor a magyar nép boldogan és büszkén ünnepelte felszabadulásának ötödik évfordulóját, Nyugat-Európa kapitalista országaiban újult erővel lángolt fel a dolgozók békeharcra. A magyar nép a maga szabad ünnepének fényénél az eddiginél is világosabban láthatta, milyen döntő jelentőségű kérdés a béke, milyen nagy ajándék a szabadság, amelyért most vívják harcukat a nyugat-európai országok hős dolgozói.

A Francia Kommunista Párt kongresszusa és az Olasz Kommunista Ifjúsági Szövetség értekezlete ismét hangot adott a széles néptömegek, a dolgozó milliók elszánt békeakaratainak széken a tömegmozdulásokon kifejezésre jutott az is, hogy elérkezett a cselekvő békeharc korszaka.

Már a néhány héttel ezelőtt lezajlott stockholmi békekongresszus a világ elé tárta az imperialisták háborús készülődésének méreteit, tervszerűségét, támadó életét. Az időközben történt események igazolták a stockholmi békeértekezlet megállapításait az imperializmus fokozott háborús készülődéséről.

Nyugat-Európa dolgozói tettekkel válaszoltak a kihívásra. Nem rakják ki, nem szállítják tovább a hadianyagot, megakadályozzák a katonavonatok indulását és szembeszállnak a háborús kormányok minden fenyegetésével, terrorjával. Thorez a francia és Togliatti az olasz dolgozó nép vezetői, a mögöttük álló hatalmas tábor nevében jelentették ki, hogy foltartják a harcot s ebben a küzdelemben senki és semmi sem kényszerítheti meg hátrálásra a békét akaró tömegeket.

Az egész világra kiterjedő békemozgalom legfőbb ereje, támasza és sikerének biztosítéka a Szovjetunió, amely fennállása óta folytatott következetes békepolitikájával az egész világ dolgozóinak reménye lett. A szovjet kormány konkrét békejavaslatai egyre növekvő mértékben nyújtanak biztatást és bátorítást mindazoknak, akik őszinte hívei a békének, s az emberiség boldogulását, a pusztító háborúk kiküszöbölésében, a termelés és alkotó munka mind jobb, a dolgozók érdekeit szolgáló megszervezésében látják.

A Szovjetunió magyarországi nagykövetének fogadása a szovjet kormányküldöttség tiszteletére

Moszkva: A TASzSz-iroda jelenti Budapestre: Április 5-én J. D. Kiselev, a Szovjetunió magyarországi nagykövete fogadást adott a szovjet kormányküldöttség tiszteletére, amely Magyarországnak a Szovjet Hadsereg által történt felszabadítása ötödik évfordulóján rendezett ünnepségek alkalmából Magyarországon tartózkodik.

A fogadásra résztvevett a szovjet kormányküldöttség K. J. Vorosilovval, a Szovjetunió marsalljával, a Szovjetunió minisztertanácsának helyettes elnökével az élen. A küldöttség tagjai: M. A. Szuszlov, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának titkára, V. P. Szviridov altábornagy és A. T. Gorbacsov ukrán író. A fogadásra megjelent Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkára, a magyar kormány valamennyi tagja, élén Dobi Istvánnal, a minisztertanács elnökével, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagjai, élén Szakasits Árpáddal, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Bizottságának tagjai, az ország társadalmi, tudományos és kulturális életének kimagasló tényezői, Kossuth-díjasok, a magyar sztáhanovisták, az ország élénjáró dolgozó parasztjai, akik a mezőgazdasági termelőségüket tagjai, úgyszintén a népi demokratikus országok diplomáciai képviselőinek vezetői, munkatársai és sok újságíró.

A fogadásra megjelent a Kínai Népköztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Román Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság küldöttsége valamint Franciaország, Olaszország, Görögország, a Köztársasági Spanyolország, Anglia, Kanada, Ausztria, Finnország, Nyugat-Németország, Dánia, Kommunista Pártjának az ünnepség alkalmából Magyarországra érkezett küldöttségei. A fogadás rendkívül meleg, baráti légkörben folyt le.

Egyre nagyobb méretekben bontakozik ki a szovjet dolgozók május 1-i munkaversenye

Moszkva: A szovjet lapok beszámolnak a május 1-re indított szocialista munkaverseny sikeréről. A rigai „Sarkandaugava” üveggyár dolgozói több tízezer négyzetméter üveget termeltek tervnél felül. A magnitogorszki vas- és kohóipar kombinát öntői a munkaverseny folyamán megrovidították az öntések idejét. A tibliszi posztógyár dolgozói napról-napra 120 százalékra teljesítették a termelési feladatokat. A Krasznaja Zvezda harkovi jelentés szerint közli, hogy a mozdonyjavító-műhely dolgozói közül sokan már kilenc-tízévi normát teljesítettek az ötvenes terv megindítása óta. Andrej Sztarcsenko sztáhanovista már 1957. évi termelési feladatát teljesíti. Vállalta, hogy május 1-nek tiszteletére egy műszak alatt háromszoros, esetleg négyszeres normát teljesít. A sztalingeri traktorgyárban Szamszonov gyorsvágó esztergályos kezdeményezésére a gyár szakmunkás-dolgozói védnökséget vállalnak a fiatal munkások betanítása felé. Szamszonov több fiatal munkást tanít, akik már most kétszeres normát teljesítenek.

Újabb vállalásokkal, a verseny fokozásával készülnek dolgozóink május 1. ünneplésére

A felszabadulás ötödik évfordulójára tett felajánlási mozgalom az építőiparban is nagy eredményeket hozott. A Budapesti Egyesült Központi NV megtakarítása a sztalini hónaphoz viszonyítva 46 százalékkal emelkedett, a vállalat átlagteljesítménye pedig március hónapban a februárhoz viszonyítva 128 százalékkal 138 százalékra növekedett.

A sajmelléki szénbányák üzemeinél minden dolgozó teljesítette április 4-i felajánlását. Igen sok azoknak a száma, akik jóval túl-

teljesítették vállalásaikat. Az összes eredmények kiértékelése még folyik, de a versenyindület máris újabb szakaszba lépett. Az ormópusztai bányások közül Svídó József és Horváth István vajárok 346,6 százalékos eredményt értek el. Az alberttelepiek közül Boros János vajár 304 százalékos, a kincsesbányai Bauxitbánya bányászai közül Altman János Szt-brigádja 655 százalékos, Skorbak Márton brigádja 525 százalékos, Bregocs József brigádja

477 százalékos teljesítést. A kiváló eredményeket azal érték el, hogy egyszerre két tejtőhelyen dolgoztak. A kincsesbányai bauxitbánya esztergályosa, Szalóki Lajos kiváló eredményt ért el. Két gépen esztergályozva 1840 százalékos teljesítette normáját. Munkamódszerét átadta Varga Györgynek is, aki 666 százalékos teljesítést. Dolgozóink most újabb munkavállalásokkal, a verseny fokozásával készülnek május 1. megünneplésére.

Hazautazott a bolgár kormányküldöttség

A Szovjetunió vezet bennünket a szocializmus megvalósításához, újabb sikereket, még több eredményt érjen el. A búcsúszavakra Bebrits miniszter válaszolt. — Annak évfordulóját ünnepeljük, hogy öt évvel ezelőtt a Szovjet Hadsereg hősi harcokban felszabadította országunkat. Nem felejtjük el, hogy ezekben a harcokban az új Bulgária hadseregének

osztályai is résztvettek. — Azóta egy az útunk, egy a jövőnk. Szoros szövetségben és barátságban együtt haladunk azon az úton, amely a szocializmushoz vezet és ezt a célunkat a Szovjetunió, a nagy Sztalin vezetésével biztosan el is fogjuk érni. — Tolmácsokják a bolgár kormányok és a bolgár népek mélyszéles szeretetünket és ragaszkodásunkat.

Az országos ifjúsági kongresszusos kultúrverseny nevezési határidejét. A megyei, illetve a budapesti döntőket változatlanul május 28-án és 29-én (Péntek és szombat) rendezik majd meg. Azok a csoportok, melyek április 4-e után neveznek be a versenyre, április 4-i fellépés helyett szervezeti küldöttségválasztó taggyűlésének tiszteletére adnak rövid műsort. A járási, illetve kerületi elődöntőn résztvevő csoportok a május 1-i fiatalok műsor-könyve' versenyével, dalával, jeleneteivel egészítik ki műsorukat.

Az üzletek húsvéti nyitvatartása

A záróra rendelkezések szerint a nyitvatartási üzleteket Húsvét mindkét napján egész nap zárva kell tartani. A Belkereskedelmi Minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy a drogériák és illatszertár-üzletek, továbbá a virágüzletek Húsvét másodnapján reggel 9 órától déli 12 óráig nyitva tarthatók. Ugyancsak nyitva tarthatók a fodrász-, kozmetikai, a manikűr- és pedikűrüzletek is. A KOZERT-üzemek vasárnap egész nap zárva vannak, a KOZERT fűszer- és tejüzemei, valamint tejcsárdái hétfő reggel 7 órától 10 óráig tartanak nyitva. A kizárólag cukorkát árusító üzletek mindkét nap nyitva lesznek.

Ítélet a csehszlovák apátok és szerzetesek bűnperében

A prágai állami bíróság kihirdette az ítéletet a tíz csehszlovák apát és szerzetes bűnperében, akik ellen hazaárulás és kémkedés miatt emeltek vádat. Augustin Machalkát, a novarisai premontrai kolostor apátját 25 évi, Bohumil Vit Tajovskyt, a zselvi premontrai kolostor apátját 20 évi, Frantisek Silhant, a csehszlovákiai jezsuita rend provinciálisát 25 évi, Adolf Kajnr jezsuita szerzetest 12 évi fegyházra, Frantisek Mikulasek prágai jezsuita szerzetest 9 évi, Silvester Braito domonkosrendi szerzetes, teológiai tanárt 15 évi, Jan Blesik prágai redemptorista szerzetest 10 évi, dr. Mastilakot, az oboricei teológiai intézet rektorát életfogytiglani börtönre, Josef Urban ferencendi szerzetest 14 évi és Stanislav Bartakot, a novarisai premontrai rend provizorát — mivel tudomása volt az áruló, és kémtévkénységéről, de ez nem jelentette az illetékes hatóságnál — kétévi fegyházra ítélte. Tajovskyt, Silhant és Mastilakot kivételével a vádlottak megnyugodtak az ítéletben.

Április 4-i ünnepek a baráti országokban

Moszkva: A Szovjetunióban tanuló magyar ösztöndíjas diákok Magyarországnak a szovjet hadsereg által történt felszabadításának 5. évfordulója alkalmából

A SZOVJET FŐVÁROS

egyik legszebb termében, a Szovjet Művészek Központi Székében házában ünnepi estét rendeztek. Erről a moszkvai rádió helyszíni riportban számolt be.

Szobek András moszkvai magyar követ mondta az üdvözlő beszédet, majd a magyar diákok színjátszó csoportja adott műsort.

Páris: Zsúfolásig megtelt teremben Szántó Zoltán, a Magyar Népköztársaság párisi követe és felesége fogadta a népi demokratikus országok párisi diplomáciai képviselőit, élükön Bogomolov, a Szovjetunió párisi nagyköveteivel és Kiscsenkov, a szovjet vezérőrnaggyal, valamint a haladó francia politikai és szellemi élet számos más képviselőjét: Jacques Duclos-t, Francois Villoux-t, Macell Cahin-t, a Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagját, Paul Eluard-t, a világhírű francia költőt.

Megjelent a fogadáson a DIVSZ vezetősége majdnem teljes számában és a Szakszervezeti Világszövetség főbb vezetője is.

A Francia Kommunista Párt XII. kongresszusának keddi délutáni ülésén az elnöklő Aragon meleg szavakkal köszöntötte a felszabadulás 5. évfordulóját ünneplő magyar népet.

Varsó: Április 2-án, vasárnap a krakkói Magyar Intézet rendezett a kis színházban ünnepséget. Április 3-án este Varsó egyik legszebb színházában ünnepi díszülés volt, amelyen Barcikowski, a lengyel fővárosihoz testület elnöke elnököl. Sztachelski, az Egyesült Lengyel Munkáspárt Központi Bizottságának tagja, egészségügyi miniszter, a Lengyel-Magyar Társaság elnöke mondott ünnepi beszédet.

Április 4-én a varsói rádió három adásban emlékeztet meg Magyarországot felszabadításának 5. évfordulójáról.

Szántó Béla köve: kedden este fogadás, rendezet, amelyen megjelentek Czypkiewicz miniszterelnök vezetésével a lengyel kormány Varsóban időző tagjai, Rokowski marsall vezetésével a tábornoki kar, Lebediev szovjet nagykövete az élen a népi demokráciák nagyköveteinek és követségeinek vezetői és diplomáciai beosztottjai, a lengyel politikai, gazdasági és kulturális élet vezetői valamint a Varsóban élő magyarok.

PRAGA:

Április 4-ének, a magyar dolgozó nép legnagyobb nemzeti ünnepének, előestéjén a prágai reprezentációs házban díszhangversenyt rendeztek, amelyen Zápotocsky miniszterelnök és a kormány több tagja, továbbá a Szovjetunió és a népi demokráciák prágai nagykövetségének, illetve követségének képviselői is megjelentek. Az ünnepségen Szkladán Agoston prágai magyar követ mondott beszédet. Nekünk a Szovjetunió hozta meg a szabadságot — mondta — az a hadsereg, amelyet a magyar nép forrón szeretett atyja, védelmezője, segítője, Sztálin elvtárs vezet.

SZÓFIA:

Magyarország felszabadulásának 5. évfordulója alkalmából a Bolgár Kommunista Párt és a

oldal
Debrecen 1950 április 7.

Hazafias Arvona: szófiai városi bizottsága szombaton a hadsereg házában ünnepélyes díszgyűlést tartott.

BUKAREST:

A román rádió, méltatva az április 4-iki évfordulót, a következőket mondta: *A szomszédos és baráti magyar nép, a Magyar Kommunista Párt irányításával, a Szovjetunió támogatásával, felszabadulásának első pillanatától kezdve megkezdte építő munkáját. A Román Népköztársaság dolgozó népe örömmel üdvözlö a magyar dolgozó nép eddigi sikereit és további eredményes munkát kíván a szocializmus építésében.*

A világsajtó a magyar nép nagy ünnepéről

VARSO:

A lengyel lapok első oldalán közlik Rákosi Mátvás fényképét és képekben mutatták be a felszabadult Magyarországot városainak és falvainak életét. A Zycie Warszawy rámutat, hogy az esztendő alatt Magyarország életében milyen alapvető változások történtek. A lapok kiemelik, hogy a magyar nép sikereit a felszabadító Szovjetunió állandó támogatásával érte el.

PRAGA:

A Rude Pravo, a Csehszlovák Kommunista Párt központi lapja megállapítja: az új népi demokratikus Magyarországot ma szilárdan áll a Szovjetunió és a népi demokráciák oldalán, a béke, a haladás, a demokrácia táborában és meghiúsítja az angol-amerikai imperializmus minden bűnös tervét. A Svobodne Slovo hangsúlyozza, hogy a magyar nép megingathatatlan tagja a béketábornak, amelynek élén a Szovjetunió halad. A népi demokratikus Csehszlovákia és a népi demokratikus Magyarország hí barátiságban folytatja útját a szocializmus felé.

BUKAREST:

A román főváros dolgozó ünnepélyes keretek között emlékeztek meg Magyarországot felszabadításának 5. évfordulójáról. Az Athenaeum nagytérmen ünnepi gyűlést tartottak, amelyen Petro Groza, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke nyitott meg. A román munkáspárt központi bizottságának nevében Mircea Constantinescu mondott ünnepi

VARSO:

A varsói Narodowy színházban szintén ünnepi gyűlést rendeztek, amelyen résztvettek a lengyel kormány tagjai Korzycki miniszterelnök-helyettes vezetésével. A gyűlés első szónoka Stachelski miniszter-helyettes, a Lengyel-Magyar Baráti Társaság elnöke volt, aki ismertette azokat az eredményeket, amelyeket a magyar népi demokrácia az elmúlt öt év alatt a Magyar Kommunista Párt és ennek vezetője, Rákosi Mátvás irányításával ért. Ezután Szántó Béla magyar követ mondott beszédet.

beszédet. Hangsúlyozta, hogy az elért sikereket a magyar nép épp úgy, mint a Román Népköztársaság is, a nagy Szovjetunió önzetlen segítségének köszönheti. Valamennyi román lap meleg hangon számolt be az évfordulóról.

SZÓFIA:

A bolgár főváros dolgozó ünnepélyes külsőségek között emlékeztek meg Magyarországot felszabadulásának ünnepéről. A bolgár lapok nagy cikkekből emlékeznek meg április 4-ről, Magyarország nemzeti ünnepéről.

TIRANA:

A Zeri Populit, az albán munkáspárt központi bizottságának lapja ismertette azokat a hatalmas eredményeket, amelyeket Magyarország felszabadulása óta elért az esztendő során. A magyar és albán nép leakták örök barátságuk alapjait a Szovjetunió-vezette imperialistaellenes táborhoz csatlakozva — írja.

PARIS:

A haladó francia lapok hosszú cikkekből számolnak be a budapesti ünnepekről. Az Humanité színes beszámolót közöl Magyarországot felszabadításának 5. évfordulóján rendezett ünnepekről. Ma, amikor a magyarok azt a hadsereget ünneplik — írja a Ce Soir —, amely felszabadította őket, a franciaországi kismember bizonyára gondolkodóba esik hazája helyzete felett, amelybe a Marshall-terv és az Északatlanti Szerződés sodorta.

Hazautazott a Csehszlovák Köztársaság kormányküldöttsége

A felszabadulási ünnepeken részt vett csehszlovák kormányküldöttség tagjai: Julius Duris földművelésügyi miniszter, a küldöttség vezetője, Ludvik Svoboda hadügyminiszter és dr. Emanuel Slechta építésügyi miniszter esütörtökön reggel gépkocsin elutaztak Budapestre.

A kormányküldöttséget ünnepélyesen búcsúztatták. Honvéd díszszázad és zenekar sorakozott fel. A küldöttség búcsúztatására megjelent Farkas Mihály vezérrezdés, honvédelmi miniszter, az MDP főtitár-helyettese, Rónai Sándor külkereskedelmi miniszter, Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter, Apró Antal, a SZOT főtitkára, Négrádi Sándor altábornagy, a honvédelmi miniszter helyettese, Boldizsár Iván külügyi államtitkár, valamint Iván Horváth, a csehszlovák köztársaság budapesti követe.

A katonazenekar a magyar és a csehszlovák himnuszot ját-

szotta, majd Farkas Mihály honvédelmi miniszter a következő szavakkal búcsúztatta a csehszlovák kormányküldöttséget:

— Nagyon örülünk annak, hogy a magyar nép nagy ünnepén velünk együtt jól és kellemesen érezték magukat és láthatták azt, hogy Magyarországon, a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével Lenin és Sztálin útján haladva, eredményesen építjük a szocializmust.

— Adják át a Magyar Népköztársaság kormányának és a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének nevében forró testvéri üdvözlőnk a csehszlovák dolgozó népnek, a csehszlovák dolgozó nép vezérének, Gottwald elvtársnak. Viszontlátásra elvtársak!

Julius Duris földművelésügyi miniszter, a csehszlovák kormányküldöttség vezetője búcsúzóul a következőket mondta: — Ittlétnk alatt lépten-nyomon láttuk a magyar dolgozó nép nagy, országépítő munkáját

Mezőgazdaságunk

előjáró dolgozóit, az állami gazdaságok munkásai példamutató jó munkát végeztek az április 4-iki munkafelajánlások során. Lelkesen vállalták, teljesítették, sőt túlteljesítettek felajánlásaikat, mutatva a követendő utat az egész dolgozó parasztság számára. Az állami gazdaságok dolgozóinak munkasikereihez felszárkóztak a termelőcsoportok tagságai is. Hajdú-Biharban a termelőcsoportok ünnepi felajánlásukat április 4-e előtt elvégezték és összesített eredményként 100 százalékban teljesítették a vetési előirányzatot. Az egyénileg termelő dolgozó parasztlak általában jól teljesítették a tavaszi ütemtervet. A hajdú-bihari jársók között kiemelkedik a hajdúszoboszlói, mely 106 százalékot ért el.

Mezőgazdasági dolgozóink az ünnepi munkafelajánlások sikeres elvégzése után hozzálátnak a későbbi tavaszi munkák elvégzéséhez és eltökélt szándékuk, hogy ezeket is a legjobb minőségi munkával végezzék el. Dolgozó parasztságunk tudja, hogy az életszínvonal rohamos emelkedését az állandó emelkedő és egyre jobb minőségű termelő munka biztosítja. Az a nagy lendület, mely mezőgazdaságunkban az

április 4-iki felajánlások során megmutatkozott, az ünnep múltával nem csökken, sőt növekszik és kiszélesedik. Egyre inkább tudatosá válik a mezőgazdasági dolgozók előtt is, hogy a munkaverseny nem kampányjellegű, nem egyes ünnepélyes alkalmakra, rövid időre szóló feladat.

A munkásosztály életszínvonalának irányításával, az ipari dolgozók példáját követve, ismét az állami gazdaságok dolgozóit mutatják az utat a dolgozó parasztságunk. Az április 4-iki munkaverseny után az ebesi állami gazdaság dolgozóit újabb versenyt indítottak el. A munka ünnepe, Május 1. melő megülésére felhívásban versenyre szólították Hajdú-Bihar megye valamennyi állami gazdaságát.

Nem kétséges, hogy felhívásokhoz lelkesen csatlakoznak a megye állami gazdaságai és példájuk nyomán hasonló mozgalom bontakozik ki a termelőszoövetkezetek és az egyénileg termelő dolgozó parasztlak körében is. Így válik valóra Sándor László építésügyi miniszter Debrecenben tett kijelentése: — Április 4-e új sikereink, új eredményeink kiindulásának napja lesz!

Az árpa vetésével 6, a zab vetésével 10 vármegye végzett

A dolgozó parasztságunk a felszabadulás tiszteletére tett felajánlása nagy lendületet adtak a vetési munkáknak is. Azokban a megyékben is, amelyekben eddig még nem végeztek el az árpa és zab vetését, kezdik behozni a lemaradást. Legutóbb Somogy megyében végeztek az árpa és a zab vetésével és az előirányzott mennyiségben elvetették a lucernát is. A többi megye közül az árpa vetését Baranya, Tolna, Somogy, Vas, Zala és Csongrád megye fejezte be. Az árpa vetésben lemaradás tapasztalható Szabolcs-Hajdú megyében, de gyorsítani kell az ütemet Szolnok és Fejér megyékben is. Országos viszonylatban eddig 93 százalékig végeztek el az árpa vetését. Azokban a dolgozó parasztlaknak, akik még nem vetették el, igyekezniük kell, hogy még a héten

befejezzék a munkát. A zab vetésével eddig tíz vármegye végzett. Befejezték a vetést Vas, Baranya, Fejér, Somogy, Tolna, Békés, Csongrád, Pest, Zala és Szolnok megyékben.

Még le van maradva Hajdú, Borsod és Veszprém megye dolgozó parasztsága. A zab országos vetéstervét 98 százalékig teljesítették a dolgozó parasztlak.

Megjelent A MŰVELT NÉP 2. száma

A Művelt nép áprilisi számát Nemes Dező „Hazánk felszabadulása és a kulturális forradalom” című vezércikke vezeti be. A Magyar-Szovjet Barátság Hónapról a „Szovjet kultúra nagy iskolája” címmel Komor Imre írt összefoglaló cikket.

A lap közli a kultúracsoporthoz számára Davidoglu: „Bányászok” című színművének I. felvonását, amely önmagában is elbámuló. A „Népművelési munka napi kérdései” című rovatban a szakszervezeti és üzemi kultúrpropagandáról a műsorösszeállítás kérdéiről majd az „Irk művészek és az ifjúság”-ról szóló elvi cikkek mellett, novellák, versek, kritikák és természettudományos anyag teszik teljessé a Művelt Nép legújabb számát.

A folyóirat közli a népművelési minisztérium nagyszabású műsor-pályázatát. „Művelt Nép” elnevezésű pályázat hater forintos nagy díjakkal jutalmazza a pályanyertes színdarabot, egyfelvonásos-jelenet és kórusművet. Pályázni lehet versekkel és aktuális sűrőfokkal is. A folyóirat új száma közli a pályázat részletes feltételeit.

Hatalmas tüntetés Franciaországban

Páris: Hatalmas tüntetések, re került sor Tuniszban, Bizertában és Ferryvilleben, az amerikai hadianyag megérkezése miatt. — Elzárva világszoros ostromállapotban lévő város képét mutatja, —

Drótsövények és gépfegyverek láthatók mindenfelé, a város felett pedig vadászgépek keringenek. — A gyárakban tüntető munka beosztásra került sor.

A MAGYAR NÉP NAGY ÜNNEPE

— RÁKOSI MÁTYÁS CIKKE A PRAVDÁBAN —

Moszkva: Felszabadulási szunk 5. évfordulója alkalmából Rákosi Mátyás cikket írt a Pravdában „A magyar nép nagy ünnepe” címmel. Bevezetőben elmondja: milyen szörnyű mélységből indult el az ország most, öt évvel ezelőtt és hogyan mutatott utat egyedül a Magyar Kommunista Párt, amely az események menetének helyes előrelátásával már a háború alatt kidolgozta programját. Ez a program az volt, hogy minden antifaszista orvó össze kell fogni és a háborús sebek begyógyításához a Szovjetunió segítségére kell támaszkodni. A felszabadító Szovjetunió nagylelkű segítségével kezdtünk munkához. Szovjet segítségével küzdöttük le az éhezést, hoztuk rendbe a gyárakat, indítottuk meg az ország gazdasági vérkeringését.

Leírja ezután a három nehéz küzdelmes eszendő harcot, amelyek során a magyar kommunisták következetesen vitték a munkásegység, a munkás-paraszti szövetség politikáját és az angol-szász imperializmus által támogatott magyar reakcióval szemben minden téren megvédték a dolgozó nép érdekeit. Fokozatosan kiszorították a kapitalistákat, az államapparátus a hadereg, a rendőrség kötelékébe egyre nagyobb számban kerültek az ipari munkások, a dolgozó paraszti fiatal. Megszüntették az inflációt, rátértek a termégyártásra. A magyar kommunisták befolyása egyre jobban erősödött. 1948-ban szervezték meg a megvalósult munkásegység az egységes marxista-leninista Magyar Dolgozók Pártja létrehozásával s a tavaszi választások megmutatták, hogy a magyar dolgozó nép hatalmas többsége lelkesen követi a Párt vezetését.

A magyar munkássztyál folytatja Rákosi Mátyás — a dolgozó parasztsággal szövetségben és a Szovjetunió támogatásával győzött a régi renddel szemben, hatalomra jutott és rálepett a szocializmus építésének útjára. Megemlésként a földesurak osztálya és a jökeiket is kiszorították a gazdasági élet döntő területeiről. Az erőben önjutásban megrövedkedett munkásegysztyál nem kizárkányolt a jobb, hanem a tökélsnek dolgozik, hanem a szocializmust épít. A munka ezért nálunk sem kégszerű robot többé, hanem a becsület és dícsőség ügye.

Rámutatott Rákosi Mátyás, hogy megindult a szocializmus építése falun is és kezdenek elűnni az értelmiséget a dolgozó népi elválasztó korlátok is. Ezek a változásokat foglalta törvénybe az új alkotmány.

Rákosi Mátyás ezután ismerteti a népi demokrácia gazdasági sikereit. A hároméves tervet 2 év 5 hónap alatt 20,6 százalékkal túlteljesítve fejezték be. A hároméves terv nemcsak a háború utósebetek gyógyította be, hanem megszervezte az utolsó békeév termelését. Különösen meghaladta a nehézipar, amely tavaly 174 százalékat ért el az 1938. évi termelésnek. A mezőgazdaságban szarvasmarha- és sertésállományunk túllhaladta az 1938-as az állomány 48 százalékkal, az utaszállítás 122 százalékkal volt nagyobb, mint az utolsó békeévb.

Részletesen ismerteti a január 1-én megindult, első öt éves tervünket, amelynek eredményeképpen hazánk erős iparral rendelkező mezőgazdasági országból fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari országgá változott át. A terv végrehajtásának reális feltételei mind megvannak. Ipari és mezőgazdasági termelésünk most kezd elújítani és alkalmazni a Szovjetunió eredményeit, most kezd lendületbe jönni a sztálinista

mozgalom. A dolgozó nép politikai fejlődésének eredményei is most kezdenek mutatkozni.

Cikke részében Rákosi Mátyás számszerűen ismerteti szocialista fejlődésünk eddigi eredményeit. Az ipari munkások 94 százaléka dolgozik államosított üzemekben, a nagykereskedelem 100, a kiskereskedelem 30 százaléka van állami kézben. Már 1800 közösen termelő szövetkezeti csoport működik falun s ezek szántóterülete 380 ezer kat. hold a magyar szántóterület 4 százaléka. Megjelentek az első fecskék, olyan falvak, amelyek szántóterületének nagyobbik része már kollektív művelés alatt áll. Az állami gazdaságok szántóterülete 400 ezer hold úgy hogy a szocialista szektor eléri a 8 százalékos és egészségesen fejlődik tovább. Gépjárműaink száma 271, ezek 4450 (raktóval rendelkeznek). Nagy lökést adott a falu szocialista fejlődésének a 80 tagú parasztkülönítség Szovjetunió-beli útj. A gazdasági változásokkal kulturális változások is járnak. 1938-ban 7,8 millió, tavaly hatszor annyi, 46,7 millió kötet könyv jelent meg. Egy-egy szovjet szépirodalmi mű 50, sőt 75 ezer példányban is elfogy. Sztálin elvtárs műveit eddig 2,5 millió példány jelent meg, a Bolsevik Párt történetéből most készül a hatodik kiadás, negyedmillió példányban. 1938-ban 278 könyvtár volt Magyarországon, most 3298. Már csak 2 százalék az analfábéták száma. 54 ezerből 87 ezerre nőtt a középiskolai diákok és megfizereződött a középiskolába járó munkásgyermekek száma. 11.900-ról 28.000-ra emelkedett az egyetemi és főiskolai hallgatók száma, nyolcszor annyi mérnök és műszaki főiskolai hallgató van, mint 1938-ban s a főiskolai hallgatók egyharmada ipari munkások gyermeke. Megjavult dolgozóink egészsége is.

„Pedig mindez jóformán csak a kezdet — írja Rákosi Mátyás — a nagy lendület csak ezután következik. A szocialista munkamódszerek, a sztálinista mozgalom, a munkaverseny csak most kezdenek kifejlődni, de eredményük már is mutatkozik. 1950 első negyedének ipari termelése 46 százalékkal magasabb, mint az előző év ugyanazon időszakában.”

A továbbiakban pártunk kérdéseivel foglalkozik. Arról ír: milyen szívós harcot folytat népi demokráciánk vezetője az MDP azért, hogy megtisztítsa sorait az árulóktól, a befurakodott idegen ellenséges elemektől. „A múlt év tavaszán a párttagok felülvizsgálásakor 200 ezer tagot távolítottunk el a pártból. A Rajk-banda leleplezése mutatta, hogy az ellenség, miután nyílt harcban elvesztette a csatát, a pártba becsempészett ügynökeit mozgósítja. Ennek a taktikának a kivédésére fokozzuk az éberséget, küzdünk azért, hogy az eddiginél következetesebben biztosítsuk a párt demokrácia érvényesülését, megköveteljük tagjainktól a bolsevik únkritikát és az egészséges kritikát.” Rámutat nehézségeinkre és hibáinkra is: kádereink növekedése nem mindig tart lépést a gazdasági fejlődéssel a követelményekkel, lassú a marxizmus leninizmus elsajátítása és alkalmazása. A sikerek gyakran önellenőrzést okoznak. Eltöptük az éberséget. A burzsoá ideológia maradványai, amelyek az imperialista propaganda egyre táplál, megnehezítik a tömegek átállítását a szocialista munkamódszerekre és tovább élteik a sovinizmust, a nacionalizmust.

A szovjet sajtó az április 4-i ünnepekről

A szovjet sajtó részletesen közli azokat a beszédeket, amelyeket Rákosi Mátyás és Vorosilov tábornagy mondott a felszabadulási évforduló alkalmából, hétfőn este az Operaházban tartott nagygyűlésen. A szovjet sajtó budapesti jelentés alapján ismerteti a felszabadulási évforduló alkalmából lefolyt ünnepeket. A lapok megírják, hogy a magyar főváros ünnepe díszit öltött, a házakon nemzetiszínű és vörös zászlók lengenek és transzparensok hirdetik az évforduló jelentőségét. Mindenütt látható a világ dolgozó nagy vezetőinek: Leninnek és Sztálinnak és a magyar nép vezetőjének, Rákosi Mátyásnak az arcképe.

A lapok megírják, hogy a magyar dolgozók impozáns felvonulása majdnem 4 óra hosszat tartott. A moszkvai lapok a beszámolókon kívül cikket is közölnek az új Magyarországi építéséről. A „Lite-

raturnaja Gazeta” Nikolaj Tyihonov ismert szovjet író cikkét közli „Magyarországi feljegyzések” címmel.

Vannak barátai az új népi demokrátiás Magyarországnak. Van olyan erő, amely meg tudja fékezni a bombák és szuperbombák kedvelőit.

NIKOLAJ TYIHONOV

Üzenetében hangoztatta a többi között, hogy az új népi demokrátiás Magyarország dolgozóit, viszázatokéval a múltba, látják, hogy milyen egyszerű utat tettek meg. Látják, hogy Magyarország a szocializmus felé vezető úton halad, a földet, a gyárakat a dolgozók kezében vannak. Mindez a Szovjetunió és a népi demokrátiás országok állandó támogatása következtében valósulhatott meg.

NATALJA DUBJAGA,

a Lenin-renddel kitüntetett szovjet

szövegíró, aki nemrég Magyarországon járt, elmondotta üzenetében, hogy az őszinte, meleg fogadtatás, amelyben őket részeglették, arról tanuskodik: mennyire elmélyült a magyar és a szovjet nép közötti barátság.

PAVEL LISZICIAN,

a kiváló szovjet operatőr és a legnagobb elismerés hangján emlékeztet meg magyarországi látogatásakorán szerzett tapasztalatairól.

MIHAJL MIHAJLOV,

a Leningrád-környéki „Kirov”-kolhoz elnöke, a Legfelső Tanács képviselője, aki résztvett Magyarországi felszabadításáért folytatott harcokban, a szovjet kolhozparaszti nevében sok sikert kívánt a magyar dolgozó parasztságnak a szocialista mezőgazdaság megeremtéséhez.

Üdvözlő táviratok április 4-e alkalmából

DR MINCSO NEJCSEV a bolgár nemzetgyűlés prezidiumának elnöke

Üdvözlő táviratában rámutatott a felszabadító Szovjet Hadsereg győzelmeinek történelmi jelentőségére és arra hogy ez a győzelem tette lehetségessé Magyarországon is a szocializmus építésének megindulását.

DR OMAR NISHANI,

az albán népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének elnöke

Szakasits Árpádhoz intézett üdvözlő táviratban a maga és az egész albán nép nevében szentelnek emlékeztetőt a Szovjetunió által történt felszabadítás ötödik évfordulója alkalmából. „Magyarország erős szövetségünk abban a hatalmas békétáborban, amely a Szovjetunió vezetése alatt küzd az imperialisták és csatlósaik háborús uszítása ellen.”

DR PARHON,

a román népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének elnöke,

WILHELM PIECK

a német demokrátiás köztársaság elnöke, a spanyol köztársaság kormány külgügyi államtitkára szintén meleghangú táviratban fejezték ki jókívánságukat a kormány és a népek nevében.

Üdvözlő táviratok érkeztek Páron, argentin köztársasági elnöktől és Izmet Inoné török köztársasági elnöktől is.

KIM IR SZEN,

a Koreai Demokrátiás Népköztársaság minisztertanácsának elnöke Dobi Istvánhoz intézett táviratban rámutat arra, hogy a Horthy-elnyomás és a hitleri rablók igája alól felszabadult ma-

gyar nép hősi munkával nagy sikereket ért el a szocializmus építéséért vívott harcban.

„A koreai nép ösztönén kívánja a magyar népek dicső felszabadítása ötödik évfordulója alkalmából hogy még nagyobb sikereket érjen el új, boldog életének felépítésében. Sztálin az a meggyőződés, hogy a nagy Szovjetunió vezette népi demokrátiás országok táborának ösztönje, barát szövetsége még jobban erősödni fog a népek tartós békéjéért, biztonságáért és a demokráciáért vívott harcban.”

DR OLDRICH JOHN,

a csehszlovák országgyűlés elnöke Drahes Lajoshoz, az országgyűlés elnökehez intézett táviratban fejezte ki jókívánságait és hangsúlyozta a két nép közös harcát a

Szovjetunió vezette nemzetközi békeábrában.

CSU EN LAJ,

a Kínai Népköztársaság külgügyi minisztere, Pak Hen En a Koreai Népköztársaság külgügyi minisztere és William Siroky, a Csehszlovák Köztársaság miniszterelnökhelyettese és külgügyi minisztere Kállai Gyula külgügyi miniszterhez intézett táviratukban fejezték ki jókívánságukat és kívántak további sikereket a Magyar Népköztársaság haladásához a szocializmus útján.

DR LJUBEN GERASZIMOV,

a Bolgár Népköztársaság budapesti követe Szakasits Árpádhoz és Dobi Istvánhoz intézett meleghangú levelében fejezte ki a maga és kormányja jókívánságait.

A béke hívei minden erejükkel szembeszállnak az imperialista bűncselekményekkel

— hangoztatta Joliot-Curie a Francia Kommunista Párt kongresszusának szerdai ülésén

Paris: A Francia Kommunista Párt XII. kongresszusának szerda reggeli ülésén folytatódott a felszólalások. Sok üdvözlő táviratot olvastak fel. Viharos taps közepette ismertették a Német Szocialista Egységpárt üzenetét. A kongresszus válaszolt a táviratokra.

Leon Faix, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja, a gyarmati népeknek jozakiért, nemzeti függetlenségükért és a békéért vívott harcáról beszélt. Faix leleplezte az amerikai imperialisták kísérleteit, amelyekkel, a francia

kormány közreműködésével, igyekeznek kőzbekaparintani Franciaország tengerentúli területeit.

Ezután Frederic Joliot-Curie szólt fel. Hangsúlyozta, hogy a béke híveinek hatalmas mozgalmak körül a világ férfainak és nőinek százmilliói csoportosulnak, majd arról beszélt, hogy az imperialisták háborút akarnak kezdeni a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen.

— Mi, a béke hívei — mondta — minden erővel szembeszállunk ezzel a bűncselekménnyel.

Tito-bandák, az imperialisták utasítására véres kalandok színelhelyévé akarták tenni hazánkat.

Foglalkozik azzal a felbecsülhetetlen segítséggel, amelyet a szovjet sztálinisták nyújtottak számunkra s hangsúlyozza: alig van életünknek olyan területe, ahol a szovjet tudósok és szakértők segítségét ne élveznők. Rámutat: hogyan nő öntudatosodó népünkben annak felismerése, hogy mit köszönhetünk a Szovjetunió segítségének, hogyan mélyül el a hála, a köszönet és a szeretet érzése, felszabadítónk, a Szovjetunió s nagy vezetője, Sztálin elvtárs iránt. Ez a szeretet és hála nyilvánult meg lelkesen és hatalmasan december 21-én, „Sztálin apánk” 70 születése napján s ez nyilatkozik meg felszabadulásunk 5. évfordulójának megünneplésében. Mindenütt virákoszörök borítják a szovjet hősi emlékműveket és a hazánk fel-

szabadításáért hősi halált halt szovjet katonák síremlékeit. A felfogózt városokból és falvakból az egész dolgozó nép köszönete és hálaája áramlik a Szovjetunió felé. — Ez a nap — fejezi be cikkét Rákosi Mátyás — nemcsak a megemlékezés és köszönet ünnepe, hanem egyben a demonstrációja, kinyilvánítása annak, hogy a magyar dolgozó nép elszántan és megingathatatlanul halad tovább az eddigi úton, hogy még szilárdabban, még szorosabban fűzi szeretetteljes viszonyát a Szovjetunióhoz és a szocializmust építő népi demokráciához, még keményebben áll a béke frontján, még magasabban lobogtatja a nemzetközi proletárszolidaritás zászlaját és még jobban szívóba zárja az egész haladó emberiség bölcs, szeretett vezetőjét, a magyar nép nagy barátját, Sztálin elvtársat.”

Ilja Ehrenburg szovjet író üzenete a magyar néphez

Moszkva: A szovjet dolgozók forró üdvözlését küldik a magyar néphez a nagy nemzeti ünnep alkalmából és további sikereket kívánnak a szocializmus építéséért folytatott küzdelemben.

Ilja Ehrenburg, a kiváló szovjet író a következő üdvözlést intézte a magyar néphez:

Ot év előtt Magyarországot felszabadították az idegen elnyomóktól. Ot év előtt Magyarországot megszabadították a fasisztáktól. Vannak azonban még idegenek, akik a más földrétre áhítoznak. Vannak más fasiszták, akik helyet változtatnak, átöltöztek, elkendőztek magukat. Vannak még emberek, akik új háborúról álmodoznak. Magyarország azonban nem lesz többé idegen birtok. Magyarország nem lesz többé fasiszta kinzókamara. Van védpajza az új népi Magyarországnak. Van olyan erő, amely meg tudja fékezni a bombák és szuperbombák kedvelőit.

Aki Budapesten járt, tudja, hogy milyen gyönyörű város. Ezt a várost nem ágyúgolyó és nem pusztító bombák számára építették, hanem az ihlet, az alkotás számára teremtették. Ez a város tulságosan sokat élt át. Ugyilátszott, hogy elvesz a küzdelemben, de Phoenix-madárként támadt fel hamvaiból.

A magyar főváros nem lesz a bombák és a szuperbombák célpontja. A béke hívei nem engedik bántani. A magyar nép mindig híres volt tehetséges embereiről. Híres volt költőiről, s bár a magyar nyelv nehéz a külföldiek számára, a magyar költők mégis átlépték országuk határát és bejárták a világot. A magyar nép híres volt kitűnő mestereiről és iparosairól, híres volt munkaszerető földműveseiről és szorgalmas munkásairól. Ez a tehetséges nép híres volt a szabadságért és igazságért küzdő harcosairól.

Ezt a népet a béke számára teremtették és ez a nép most tudja, hogy számára teremtették a békét. Mint szovjet író, boldog vagyok, hogy az új népi Magyarország fellett a tavasz tiszta ége kéklik, hogy népeink barátsága erősebb a tengerentúli fenyegetéseknél. Ellenbarátunk, a magyar nép!

Ot év telt el a történelmi nap óta, hogy a szovjet hadsereg hős csapatai a nagy Sztálin parancsát teljesítve az egész magyar földet megtisztították a fasisztáktól, akiknek igája alatt hosszú ideig selymődött a magyar nép.

Azóta nagy változások történtek Magyarországon. Az új népi demokratikus Magyarország dolgozó vígszatelintve a múltba, látják, hogy milyen nagyszerű utat tettek meg. Látják, hogy Magyarország a szocializmushoz vezető úton halad, a földet, a gyárakat, a dolgozó kezében vannak.

Mindez a Szovjetunió és a népi demokratikus országok állandó támogatása következtében valósulhatott meg. A magyar nép, a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével lankadatlan erővel folytatja munkáját az ötéves terv sikeres végrehajtása érdekében. Bárholgyan fenyegetőznek is az új háborúra bujdosók, bármennyi ügynököt küldjenek is az imperialisták Magyarországra, a magyar népet nem tudják feltartóztatni a szocializmus felé vezető úton.

Ot év eredményei a nevelés terén

A népiskola a Horthy-rendszerben nem alsófokú, hanem alsóbbrendű iskola volt — Jakucs László, a tankerületi főigazgató általános iskolai felolése. A régi népiskola már 10 éves korban szelektálta a gyermekeket: a jómódú szülők gyermekeit középiskolába kerültek, míg a munkás- és parasztyermekek befejezték iskolai tanulmányukat a hatodik elemnél. Felszabadulásunk megteremtette az igazi demokrácia iskoláját: az általános iskolát. Az általános iskola az egységes mű-

velés előkészítője, mivel a középiskola módszerei bevonultak az alsófokú iskolába s ezzel a válaszfalak a kettőjára iskola között ledőltek. Ugyanígy megszűnt a régi választal tanár és tanító között, hiszen az általános iskola felső osztályaiban szaktárgyakat tanító nevelők bevonásával középiskolai jellegű szaktanítás folyik. — A régi Hajdú megyében 60 iskola működött, ma 102 anyajiskolánk van, ehhez jönnek a tanyai iskolák. Elmondhatjuk, hogy az általános iskolák megteremtése

megindította az úttípúsz szocialista ember kialakítását.

Balogh Lászlóné a középiskolák fejlődéséről beszél.

A Magyar Dolgozók Pártja kezdeményezésére kormányzatunk átszervezte az egész középiskolai oktatást. Az egységes egyetemi és főiskolai továbbtanulásra utat nyitó gimnáziumok létrehozásával elintézte a régi iskolatípusok szakutcas fajtáját. A középiskolai reform megteremtése mellett ugyancsak a MIP kezdeményezésére kormányzatunk a munkás és paraszt, valamint haladó értelmiség gimnáziumokba beiratkozó gyermekeinek olyan támogatást nyújtott és nyújt továbbra is, amilyenre eddig még nem volt példa a magyar tanügyigazgatásban.

Havi tanulmányi segílyt kapnak jó tanuló diákjaink, ösztöndíjakat a kiváló eredményt elértök, ingyenes tankönyveket és tanszereket kivétel nélkül mindenki, akinek a szülei számára mindezeknek a beszerzése anyagi megterhelést jelentene. Ezek a kedvezmények megkívánják természetesen, hogy a tanuló ifjúság is megadja a maga áldozatait a tanulási terén. A jó nevelés eredményeképpen a középiskolák tanulmányi eredményei igen magas színvonalon állnak.

Ujabb és újabb ezrek jelentkeznek középiskolákba, ami azt bizonyítja, hogy dolgozó népünk megértette, hogy a szocializmus útjára lépéssel egyúttal a föld, a gyárak, bankok birtokbavétele után az iskolák birtokbavétele, mert tudja, hogy a jövő értelmiségének a munkás és dolgozó parasztság gyermekeiből kell kikérülnie.

A népi kollégiumokból kiépült állami kollégiumok egyre szélesedő hálózata megkönyvíti dolgozó népünk gyermekeinek a továbbtanulását — mondja Korcsmáros Lajosné kollégiumi felelős. Népi demokráciánk közoktatásügye lehetővé tette, hogy ma már Hajdú-Bihar megyében 23 állami kollégium működik. A dolgozó osztályok kulturális felkészítését folytatott harc során a munkás és parasztszámazási középiskolai tanulók és főiskolai hallgatók száma napról-napra nő.

Rége bizony a szegénysorsú szülő keserűen nyugodott bele sorsába, hogy jóképességű gyermeke épp olyan nehezen él majd, mint a szülei. Ma már ott tartunk, hogy a felszabadulás ötödik évfordulója alkalmából elmondhatjuk, minden dolgozó gyermekét várják az iskolák, szovjetemok és a népi kollégiumok.

IFJUSÁG

„Nézd mama... kis baba”

(Részlet I. F. Panfjerev „Harc a békeért” c. regényéből.)

Elesen, áthatóan, szakadatlanul ragyogott a sziyeppe. A napsugár végigömlött a végtelen térségeken, üdén kékelte az éget ember azt hitte volna, hogy nem változott a világon semmi: mintha mindig így ragyogna, tűzne a nap és így körözne a magasban szálldosó madár.

Csak hogy a sziyeppe tele volt sebekkel, a sziyeppe tele volt sebekkel, a sziyeppe vértelt: tehene, lovak, juhok megcsontított, darabokra tépett tetemei hevertek szanaszerte; erre is, arra is, hol egyenként, hol csoportosan emberhullák oszladoztak: kit a golyó terített le, kit a bombaszilánk; az utakon és az út mentén összedobálva tarkállottak az elpusztított tehergépkocsik, a szekerek, a motoros-vontatók, az útarokban a batyuból kiborult ruhák, az összetaposott számovárok, az üstök és az árokpártól nem messze az ég felé tükrözve a nap sugarát, csodálatos fonadékos keretében egy elhanyagott kör hevert... Az emberek pedig csak mentek, fáradtan, porosan és leverten bámultak maguk elé...

Egy ilyen szürke emberáradatban bandukolt Tatjana is. Második nap és második éjjel ment már, karján a kis Viktort vitte és hátán az egyetlen képet, amit megmenthetett, a „Dnyeper”-nek súlyos vászontekercsét: mögötte lépdelt anyja, telegatva batyuvál, bugyrokka. Petrovna Mária, akárcsak a menekülők legtöbbje, nem pillantott oldalra: vagy előre tekintett, vagy a lábára fézött, kétfelől szörnyű látvány tárult az ember szemé elé. Előre nézett, vagy lesütötte a szemét és néha hallotta, amint Tatjana hátraszólt:

— Hát lehetséges ez? Nézd mama, milyen szörnyű! Hiszen ezek emberek: ott! Az árokokban!

De Petrovna Mária nem nézett körül, jóllehet hallotta a nyögéseket, a jajgatást, a halálhörgést, az iszonyú könyörgést: „Legalább öljetek meg!” És csak egyszer állt meg, amikor Tatjana megtorpant és egész halálán hátraszólt:

— Nézd mama... Kis baba. Szétrocsolt fejjel asszony hevert az árok szélén, csecsemő mászott a hasán és a mellét kereste.

— Tovább Tánja, tovább — mondta nyersen, szinte gorbombán Petrovna Mária. — Eredj tovább — lökdöste. — Tulajdon kezemmel tudnám megfojtani, aki ezt művelte, de hát te is, én is tehetetlenek vagyunk. Tudom mire gondoltál: hogy magaddal hozod a kicsit... no és a magadét hova teszed? Ezalatt valahonnan a sziyeppe-

pei zél zenészt idegen hangok hasították keresztül. Feldördültek a repülőgépek. Az első, második, a harmadik, egyik a másik után. A gépek árnyéka haragosan hógótt az üde, tükörtiszta égen. Hirtelen felbukkantak az erdő szélénél, kört írtak le fölöttük és sebesen a madárnál is sebesebben, sivitya, buktak le a menekülők áradatára. És a boldogtalank végigestek a véres földön, testükkel fedezték gyermekeiket, sobsültjeiket és az elcsigázott, agyonhajszolt emberek göresösen markolták a sárguló füvet, mintha az megmentené őket. A gépek pedig olyan alacsonyra ereszkedtek, hogy ki lehetett venni a német repülő fejét... a sziyepét betöltötte a szerencsétlenek jajveszékése, nyögéscselése és szívzaggató üvöltése. Sokan rémületükben a hátukra penderültek és úgy várták kidagadt szemmel a halálhozó dörrést, mások göresösen, megzörbödtek és feltérdeve, égnek emlék a kezüket: megdermedtek a rémülettől.

Igy mulhatott el egy, két, három perc... egész örökkévalóság és azután újra felragyogott a sziyeppe, újra ott körözött a derűsen kékellő égen valami szállongó madár s hús szellő végigborzolt a szerencsétlenek rongyain. És újabb repülőrajok bukkantak elő. Így volt ez napjában ötször-hatszor is... Az emberek pedig csak mentek... egy nap, ké nap, harmadik, negyedik nap, — elhanyagolt mindenüket, elvesztették hozzáfartozóikat, gyermekeiket, öregjeiket, férfit, asszonyt, erejük fogytán volt és valami leírhatatlan el-tompultság vett rajtuk erőt; már csak magukra gondoltak és arra, hogy valahogy le ne essenek lábról.

Otód, vagy hatodnap, Tatjanának vasútállomáshoz érték. Gombostűt sem lehetett volna leejteni, annyira zsúfolásig volt menekültekkel; tehervagonokba rakták őket, vizet és kenyert kaptak. Nemsokára a vonat elindult velük, valahova északra.

1000 KÉRDÉS 1000 FELELET

1. Világhírű orosz kémikus a „periodusos rendszer” megteremtője.
2. Mi az a vírus?
3. A veszettség elleni szérum fedezője.
4. Milyen gyorsan forog tengelye körül a Föld?
5. Az egyetemes tömegvonozódás fedezője.
6. Mi az azbeszt?
7. Mi a fűves vetésforgó?
8. Szovjet tudós az ágasbúza megteremtője.
9. Mi a dezintegrálódás?
10. Mi a hélium?

Megfejtési határidő 1945. apr. 12.

Külföldi vendégek a Tavasz Mezőgazdasági Kiállításon

A felszabadulási ünnepségekre Budapestre érkezett külföldi küldöttségek egy része szerdán délelőtt megtekintette a Tavasz Mezőgazdasági Kiállítást és Tenyészállatvásárt. Csang-Vu al-tábornagy vezetésével a kínai kormánydelegáció tagjai, Ana Pauker, Vasile Luca, Bodnaras a Román Népköztársaság kormánykúldöttségének tagjai, Jaroszevics brigádtábornok, a Lengyel Köztársaság helyettes honvédelmi minisztere, Li-Ben-Nam egészségvédelmi miniszter vezetésével a koreai kormánykúldöttség tagjai, Begir Balluku vezérkari főnök, az albán kormánykúldöttség vezetője, Albert Cuzoullaz vezetésével a Francia Kommunista Párt küldöttei, Jóhann Kuplenig az Osztrák Kommunista Párt elnöke, Herta

Kuusinen, a Finn Kommunista Párt küldötte, R. Palme Dutt, az Angol Kommunista Párt helyettes elnöke és Tim Buck kanadai küldött látogatták meg a kiállítást. A külföldi vendégeket akik Kállai Gyula külügyminiszter, Berei Andor és Boldizsár Iván külügyi államtitkárok kíséretében érkeztek, a kiállítás bejáratánál Erdi Ferenc földművelésügyi miniszter üdvözölte és végig kalauzolta őket a kiállítás területén.

A külföldi vendégek nagy érdeklődéssel járták végig a különböző pavilonokat. A kiállítás megtekintése után vendégeink nagy elismeréssel nyilatkoztak a látottakról és sok sikert kívántak mezőgazdaságunk további fejlődéséhez.

Munka helyett ismeretterjesztő füzeteket kapnak Amerikában a munkanélküliek

Az USA kormányköréit erősen nyugtalanítja a munkanélküliség folyamatos növekedése. Legutóbb azt javasolták, hogy a munkaügyi bizottság mellett létesítsenek képviselőházi albizottságot a munkanélküliség helyezésének tanulmányozására. A javaslatot John Kennedy Massachusetts állam demokrata képviselője nyújtotta be.

Kennedy képviselőházi beszédeben kijelentette, hogy egyáltalán nem bízik a hivatalos statisztikai adatokban. Példaként idézte a következő esetet: a munkaügyi minisztérium statisztikai adatai szerint Massachusetts államban március 4-én állítólag 87.500 lett volna a munkanélküliek száma. Sawyer

kereskedelmi miniszter azonban a helyszínen megállapította, hogy az említett napon Massachusetts állam munkanélküliségnek száma nem 87.500, hanem 250.000 volt. A hivatalos statisztikai adatokban ugyanis nines benne sokezer férfi és nő aki elvesztette munkanélküli segélyét, nem vették fel azokat az otthon-dolgozókat, akik munkanélküli maradtak, sem az iskolából kikerült fiatalokat, sem az állami szolgálatból elbocsátott tisztviselőket.

A munkaügyi minisztérium statisztikai irodája a munkanélkülieknek munka helyett csupán „ismeretterjesztő” füzeteket tud ajánlani.

Ugrásszerűen emelkedik az egyéni versenyzők száma az építőiparban

A MEMOSZ országos konferenciája óta nagy lendületet vett az építőipari dolgozók körében a munkaverseny. Az általános Lakásépítő Vállalat tabi építkezésén pl. az állagteljesítmény 110—120 százalékról 170 százalékra emelkedett és ennek megfelelően nőtt a munkások átlagkeresete is. Ilyen ugrásszerű a fejlődés az egyéni versenyben is. Az egész építkezés területén nemrégig alig volt 7-8 egyéni versenyző, most pedig már csaknem 400 van. A sztahan-

novista kőművesek már 30—30 tanítvánnyal büszkélkednek és ma már legkisebb keresetük heti 350—400 forint. A velük dolgozó segédmunkások órabéré is 6—7 forint.

A MEMOSZ konferenciája óta nagy lendülettel terjed az építőiparban a sztahanovista mozgalom is.

4 oldal
Debrecen 1950. április 7.

Ankét Illés Béla

Kossuth-díjas regényéről

Értékes kezdeményezés az a könyvként, melyet Debrecen város könyvtárának vezetői rendeztek a Déri-múzeum „Ecce Homo” termében az üzemi könyvtárosok és olvasóközönség számára. Indított Illés Béla Kossuth-díjas regényét, a „Fegyvert s vitézt énekek” könyvét ismertette Vajda Márton, a „Néplap” felelős szerkesztője.

— Illés Béla könyve harcos társ: dolgozó népként hű kísérője — állapította meg Vajda Márton —, melynek megismerése erőt ad a további munkára. Ezután a könyv egyes részleteiből mutatott rá arra, hogy a szovjet katonák a békéért harcoltak. Nem hódítás, nem mások eltiporása volt a céljuk, hanem saját szovjet életük s annak felépített eredményei megvédése. Finom példák mutatta be, hogyan

látják a szovjet katonák az ellenséget, illetve hogyan mutatta be a fasizmus önmagát, kit láttak a szovjet katonák ellenségnek s hogyan különböztették meg az ellenséget és a magyar dolgozó népet. A szocialista hazáért harcoló szovjet katonák felszabadító harcát győzelemre vitte s a szuronyok hegyén szabadságot vitt az elnyomott népeknek. A Kossuth-díjas regény nagyszerű értékei, szépsége és igazsága új megvilágítást kaptak Vajda Márton ismertetésében, — mint azt a vita során egyik hozzászóló megállapította.

A jól sikerült könyvként sikeréhez jelentősen hozzájárult az Erdőgazgatóság kultúr-csoportja a „Fegyvert s vitézt énekek” dramatizált részleteinek bemutatásával.

Új ügyosztályok, új vezetők a vármegyeházán

Hajdú és Bihar vármegyék egyesítése következtében az új vármegye közigazgatásának központjában, a debreceni vármegyeházán is változások történtek. Új ügyosztálybeosztás született meg, új vezetők kerültek az új ügyosztályok élére.

A vármegye élén továbbra is Tatár Kiss Lajos állspánál. A vármegye első ügyosztálya a főjegyzői, ennek vezetője Iványi Tibor vármegyei főjegyző, aki Bihar megye főjegyzője volt.

Főtitkos szerepe van Hajdú-Bihar vármegye közigazgatásában a gazdasági ügyosztálynak, amelynek felelős vezetője van alakulón: az üzemgazdasági osztály, az üzemgazdasági osztály a vármegye mezőgazdasági termelésének ellenőrzésére és irányítására is befolyik az állami igazságokkal és a természetvédelmi csoportokkal kapcsolatos ügyek intézése révén, hatáskörébe tartoznak még az ipar és a kereskedelem közigazgatási teendői is. A jelölődő és a gazda-

sági albizottság titkára is ebben az üzemgazdasági ügyosztályon dolgozik. A gazdasági ügyosztály vezetője dr. Simon János vármegyei másodfőjegyző.

Jelentős ügyosztály még az igazgatási, amelynek élére Bacsó Imrét, Esztár község vezetője, jegyzője állították. Bacsó Imre dolgozó paraszt volt, az elmúlt év őszén végez közigazgatási munkát nagyon jól megállotta helyét Esztár község közigazgatásának irányításában.

A vármegyének szociális és műszaki ügyosztálya is van. A műszaki ügyosztály vezetője Fodor Béla főmérnök.

Külön hivatalok az árvaszék, ennek vezetője továbbra is Tardó Tibor, valamint a számvetőség, amelynek főnöke Barna Elemér.

Hajdú-Bihar vármegye közigazgatása az egyesítés zökkenőmentes végrehajtása után teljes erővel dolgozik azon, hogy a vármegye dolgozó népét segítse szocializmus építő munkájában.

Április 10-ig elvetik a megyében a napraforgót

Dani Imre elnökletével tegnap értekezlet volt a Mezőgazdasági Igazgatóságon. Az elnöki megnyitó után Bedő Zoltán a növénytermesztési osztály vezetője ismertette a megye vetéshelyzeit. Rámutatott arra, hogy a megyében egyedül a napraforgóvetésben mutatkozott visszasérés, különben minden növényfélésegből teljesítették, sőt túl is teljesítették az ütemtervet.

— A hibák kiküszöbölésére

mozgósítani kell az összes népi szerveket — mondta. — A Magyar Dolgozók Pártja a DÉFOSZ népmunkások segítségével felvilágosító munkát kell végezni a határadozottság megszüntetésére.

Az értekezlet jó eredménnyel végződött, mert a kiértékelés után érezhető javulás állott be a napraforgóvetésben és a megyéből befutó jelentések szerint hamarosan április 10-re befejezik a napraforgó vetését.

Az 1000 százalékot közelítette meg a szántásban Harsányi Lajos nádudvari traktorista

Harsányi Lajos nádudvari traktorista, aki eddig is a legjobb traktoristák között volt, a szovjet módszerek segítségével szántásvista lett a mezőgazdaság dolgozóinak között. Ő maga az elért nagyszámú eredményekről a következőket mondotta a gépállomás dolgozó elnök:

— Szántásvistának lenni nagy, de nem elérhetetlen feladat. Mutatták az én esetem is. Szívós kitartó és főleg jól megszervezett munka és máris megvan az eredmény. Persze önmagában nem lenne elég az erős akarat. Míg én a traktor vezettem, hogy elérjem a nagy teljesítményemet addig engem is kell hogy vezessen egy még nagyobb erő. Ezt az erőt én a Magyar Dolgozók Pártjában találtam meg.

— A Párt mutatja meg nekem az utat, hogy élenjáró legyek a

termelő munkában. A Párt adott erőt, a nehézségek leküzdésére. — A Pártton keresztül ismertem meg a kis népek felszabadítóit, és nagy barátját, a Szovjetuniót, Sztálin generalisszimust és a szovjet nép megismerése vezetett el tudásom kiszélesítéséhez.

— Most új módszerekkel dolgozom. Üzemanyagcsökkentésem 52 százalékos, óránként átlagosan 2.17 hold földet szántok fel és az százalékosan kiszámítva 955 százalékos, jelent. Módszerem teljesen kiküszöbölte az üres járatot és biztos vagyok benne napszóna belüli elérem az 1000 százalékot is.

— Felszabadultam és boldog érzéssel készülök május elsőjére. A verseny, melyet április 4-re vállaltam tovább folytatnom és nyitok szem addig teljesítményem, és eredményem is fokozni.

Izgatás miatt őrizetbe vettek egy kocsmáros

A debreceni államügyészség fogházába szállították Cséppán József sajtószentpéteri kocsmáros. Cséppán a falusi kizsákmányoló egyik jellegzetes képviselője a kulákokkal tart, a népi demokratikus kormányzatnak esküdt ellensége. Régebben nagyobb földje is volt, most is nagy vagyon, harácsoló össze mások munkája árán, ezenkívül fizetelt, kupecsként. Szélsőjobbisták beállították, baráji köre is kulákokból, kupecsekből, kizsákmányolókból állott. Cséppán minden alkalmat felhasználta, hogy a demokratikus rendszer ellen igazságon, állandóan rémhíreket terjesszen. Legutóbb a bányász-vájár iskola növendékét előtett demokratiaellenes kijelentéseket, a régi rendszer visszatérését hirdette. A növendékek Cséppán izgató kejeleltetését a hatóság tudomására hozták, mire megindult ellene az eljárás. Előzetes letartóztatásba helyezték.

A traktorosok előtt gyalgatta a demokráciát egy kulák

A kulákok esküdt ellenségei a népi demokratikus kormányzatnak és gyűlöletüknek sokszor kifejezték is adnak. Kovács Menyhért, kiskvárdai kulák több traktoros előtt gyalgatta a demokratikus rendszert becsmérelte a népi demokratikus kormányzatot és annak vezetőit. Kiderült, hogy Kovács a kártevő, szabotáló kulákok közé tartozik, a mezőgazdasági munkálatok elvégzésénél sorra szabotál, és kártevő működését fejtegette. Most az izgató, demokráciát gyalgató kifejezéseit miatt került a bíróság elé a debreceni megyei bíróság 7 hónapra börtönrre, 5 évi hivatal- és jogvesztésre, ezenkívül pénzbüntetésre ítélte.

Anyakönyvi hírek

Születések: Oláh János Telek u. 6. Ipolya, Wolberg Lajos textilkereskedő Csök u. 3. Marianna, Szalmási József úton Elep 116. László, Ferencz József tisztviselő Hunyadi u. 17. Judit, Németh Sándor gyári munkás Bellegelő 25. Sándor, Molnár István kőműves Rákóczi u. 8. Mária, Bácz Márton kőműves s. Hajnal u. 2. Ipolya.

Házasságok: Sitori Gábor posta műszaki is kezelt Honvéd u. 24. és Boros Margit Honvéd u. 24. Barcsa László MÁV villanyvezető Bismányi út 91. és Borbély Aranka Bismányi út 78. Szentirmai Szilárd kűrtűrozsogó Bathány u. 5. és Szabó Róza Bathány u. 5. Gábor István AV nyomozó Kossuth u. 13. és Tverdon Judit Kossuth u. 13. Sárkány István npsz. Monostorpályi út 76. és Kocsis Erzsébet Budjósó u. 25. Kovács István gyári munkás Szepeségyi u. 45. és Varga Irma Paszirta u. 15. Horváth Sándor fm. Kender u. 22. és Arany Mária Káder dűlő 62.

Határozások: Lukács Elek műszerész 55 éves Hétfővár u. 73. b. Juhász Andrásné B. Kovács Julianna 62 éves Acél u. 2. Juhász Gábor npsz. 30 éves Bellegelő 250. c.

x Nádudvaron 1496 házszám alatt és folytatva Szerzug tanyán folyó évi április 27-én délután 1 órakor sültek, 16. ketőseke és egyéb ingóságok 26.413 forint becserétkben bírói árverésen eladtaknak.

APOLLO
Fél 5, fél 7, fél 9 órakor
Dr. KELLNER BÉLA
egy. tanár vitavezető
Becsületbíróóság
Magyarul beszélő szovjet film!

VIG
Naponta 4, 6, 8 órakor!
Szovjet film!
Zója a nép lánya

METEOR
Délután 4 óratól folytatódagos előadások, 1 és 2 forintos határakkal!

Győztes ország egy napja

Hírek

— Éjszakai ügyeletos gyógy-szerlárok április 1-től 7-ig. „Kigyó” Vöröshadsereg-útja 31. — „Isteni Gondviselés”, Petőfi-tér 6.

— Várható időjárás: Mérsékelt nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet (többfelé záporosó, a hőmérséklet nem változik lényegesen).

RÁDIOMUSOR Péntek. Kossuth-rádió. — 7.20: Magyar noták. — 8.10: Hanglezet. 11.30: Hanglemezek. 11.40: Mennyit ér egy pipa. 12.15: A Pénzügyor Zenekar játszik. 13: Könnyű csehs és szlovák muzika. 14.15: Hanglemezek. 15.30: Sachs Renée zongorázik. 16: Rádióiskola. 16.40: A Szovjetunió a szocializmus országa. 17.10: A Berkes fúvósegyüttes játszik. 17.40: Hanglemezek. 17.50: Falurádió. 18.05: Szerkesztő is műsorunkat. 19: Madrigálok. 19.15: Rádiószeminárium. 21: A Rádiózenekar játszik. 22.20: Magyarok a lengyelekről. 23.45: Hanglemezek. — Péton-rádió 5.15: Követőg Varsónak 6.45: Jó reggelt, gyerekek. 7: Szovjet filmzene. 7.55: Kórusok. 8.30: Délelőtti muzika. 9: Evangélium istentisztelet. 10: Református istentisztelet. 11: Hanglemezek. 11.10: Gyermek-rádió. 15: Rádióiskola. 15.40: Délutáni muzika. 16.10: Hanglemezek. 16.40: Sik Olga énekel. 17: Szív küldi szívnek szívesen. 17.20: Vietnam harcol. 17.35: Orosz népdalok. 18: Faludi Kamarakórus énekel. 18.40: Hanglemezek. 18.55: Az Ifjúság hangja. 19.20: Ránki Lili zongorázik. 19.40: Egy falu — egy nota. 20: Magyar népballadák. 20.30: Szimfónikus kétemények. 21: Szovjet művészek hangversenye. 22: Hanglemezek. 22.15: A Budapest Zenekar játszik.

— Református istentiszteletek ma, Nagypenteken. Nagypentek 8 ó: Barabás M. 10 ó: Szentes L. 7 ó: dr. Ferenczy K. Kietemplom 9 ó: Török T. 11 ó: Nagy I. 5 ó: Uray S. (Urv. osztás). Kossuth u. 10 ó: Szilágyi L. 4 ó: Tamás P. Károlyi G. tér 9 ó: Berényi J. 6 ó: Berényi J. Isptály 10 ó: dr. Parkas P. 6 ó: dr. Parkas P. Árpád-tér 9 ó: dr. Hegyaljai Kés G. 6 ó: Barra Z. Homokkert 10 ó: Kivács J. 6 ó: Predikál Kovács J. ág. dr. Erdélyi S. Szabadság-telep 10 ó: Kürthy K. 4 ó: Kürthy K. 6 ó: Sipos Károly. Osnpóker 10 ó: Szabó Béla. 7 ó: Kálmán I. Kereske-telep 10 ó: dr. Erdi M. 6 ó: Madarász J. Egyetemi templom 11 ó: Kovács J. 4 ó: Dienes L. Széchenyi-kerf fel 10 ó: dr. Kalmár L. 5 ó: dr. Kalmár L. Augustus-telep. fél 10 ó: Konec Z. Nyulás fél 10 ó: Kovács J. Rákosi-telep 9 ó: Pál A. 3 ó: Pál A. Klimák és kórház Konec Z. Tógláskert 10 ó: Zsiros J. Tanyai istentiszteletek: Mézeshegy 3 ó: Nagy S. Elep 2 ó: dr. Kócsényessy A. Elep 11 ó: Erdi K. Hatlap 10 ó: Molnár Gy. Ujfalusi-út. lek 3 ó: Sipos K. Perce dűlő 3 ó: Pál A. Pallag 9 ó: Szabó E. — Gyermek-istentiszteletek Szabadságtelep fél 9 ó: Sipos K.

— Hirdetmény. A háztömbbizzalmi titkárság kéri az utca- és háztömbbizzalmiakat, hogy a polgármester utasítására szigorúan ellenőrizzék az udvarok és utcák tisztántartását és frják össze akár a belváros területén, akár a kert-és kertekben paragon levő földeket, vagy gyűmölcsösöket ha még 100 kvadrát is.

Hirdessen.
„DEBRECEN”-ben!
— Hirdetmény. Értesítem a tulajdonosokat, hogy az utolsó pótlószemle április 13-án, csütörtökön lesz a vásárpénztárral és az cbutalajosokat hogy pótblótlás április 14-én, pénteken lesz a Tóthfalussy-tér 5. szám alatt 8 óratól 12 óráig. Szakigazgatási ügyosztály.

— A debreceni megyei bíróság dr. Hegedűs László elnöklele alatt, működő büntetőtanácsa pénteken Budapesten tárgyal. Három régi ügyet — ahol a tanuk legöbbsje fővárosi és pesti törvényét — költ-segkímélés szempontjából a fővárosban tárgyal le a debreceni megyei bíróság.

x Ha nem veszel foto-szelvényt, nem is nyehetsz.
— Az Országos Református Szeretetszolgálat kimondotta feloszlatását. Az ORSZ minden vagyona és valamennyi szereteim. képménye a református egyház tulajdonába ment át. A debreceni árvaház, amely jelenleg a Sinti Miklós-utca 23. szám alatt működik, a debreceni egyházmegye tulajdonába és kezelésébe került. — A szerkesztés a hásvéti ünnepe miatt április 8-án, szombaton lesz.

SZÍNHÁZ

Ma, pénteken déli 8 órai kezdettel az idény legnagyobb színpadi sikerű darabja, „Tamás bátya kunyhója” van a színház műsorán. Tökintettel a rendkívüli nagy érdeklődésre siessen jegyét biztosítani.

Szombaton Offenbach: Gerolstein nagyhercegnő mutatjuk be fél 8 órai kezdettel. A városzerte nagy érdeklődéssel kísért operettre színházunk pénztáránál már kaphatók a jegyek.

Felhívjuk mt. bérlelőink figyelmét, hogy a nezőtérre csak a megfelelő bérletekkel érvényesített bérletjeggyel lehet belépni.

MUSOR
Pénteken este fél 8-ór: Tamás bátya kunyhója, Sztaniszlavskij bérlet.
Szombaton este fél 8-ór: Gerolstein nagyhercegnő, Arany-bérlet.
Vasárnap fél 4-ór: Gerolstein nagyhercegnő, Bérletszünet.
Vasárnap este fél 8-ór: Gerolstein nagyhercegnő, Bérletszünet.
Hétfőn du. fél 4-ór: Gerolstein nagyhercegnő, Bérletszünet.

— Gyanús körülmények között elhunyt Kabán Kovács János lakos. A hatóság orvos indítványára az államgyógyészég javasolta a boncolás elrendelését a halál okának megállapítására.

— Öngyilkosságot követett el Szerepen özv. Radics Istvánné Ruzabánszki Erzsébet 57 éves szerepi-hosszúhajú lakos. A diványon holtan találtak rá, az asztalon egy üres pohár volt. Megállapították hogy az életútj asszony nikotinoldattal mérgezte meg magát, a halál percek alatt bekövetkezett. Tetőtű családi okok miatt követte el. A vizsgálói megindult annak megállapítására hogy a nikotin hogyan került Radicsné birtokába. A nikotin Radicsné leányának vőlegénye hozta a házhoz.

— Nyírmihálydióban Rátonyi István hentes és mérészáros a Fő utcán a DÉFOSZ vezető-egét és több tagját becsmerélte, szidalmazta majd tetleg bántalmazta a nyírbogárdi DÉFOSZ irodavezetőjét, közben gyalgatta a demokráciát is. A debreceni megyei bíróság előtt már számalmasan tagadani igyekezett de a kihallgatott szem. és fülganuk sorra mind bizonyították a vádat. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Rátonyi Istvánt hahónapi börtönrre, 5 évi hivatali és jogvesztésre ítélte.

— Megkönnyítették a villamosvezető munkáját: a napokban már több debreceni villamosra felzerelték a vezetői állást. Eddig a vezetőeknek egyuzamban több órát kellett állniok. Az elmúlt rendszerben semmineműi könnyítést nem engedélyeztek: a legnagyobb melegben is posztóruhában sapkával kellett ellátniok szolgálatukat, büntetés jár, ha valaki a végállomáson belül a kocsiha vagy ha kigombolta a kabátját. Ma minden intézkedés a dolgozók érdekeit szolgálja, a DHV munkásokból került igazgatói el is rendelték hogy üléseket szereljenek fel a villamosokra a motor mellé. A villamosok vezetői most már kisebb fáradsággal még jobban láthatják el felelősségteljes szolgálatukat.

— A Közléstudási Községi Vállalat zászlóalapja javára műsoros mulatságot rendezett a város háza kultúrtermében. A Közléstudási Vállalat Központi Kórusa Czövek Lajos vezényletelével április 4-re betanult számait adta elő. Miskai Mihály hatáson szavalt, a Csapókerti SZIT tánc-csoportja egy orosz népi táncot mutatott be. Wagneré Szűcs Adél tréfás versét egy négytagú kamarakórus adta elő nagy sikerrel aratva, élénk jelszettel találkoztak a város háza ismert alakjait kifigurázó prófák. Bodnár István két orosz dal énekel, kiforrott művészettel. Wagneré Szűcs Adél „Asztronómia” című vidám egyfelvonásosát és Kőváry Gyula „Asztralis Misi” c. jelentében Dicségi Ilona Szabó Dezsőné, Miskai Mihály, Hietve Nagy Zoltán, Pásztor Gyula Rák Imre, Miskai Mihály és Sipos Irma tetők próbra a nevelőizmo-
kat.

SPORT

Kitűnően szerepeltek a debreceni szabadságharcos motorosok az országos csillagtúrán

A debreceni Pető Béla érkezett elsőnek a vécseői emlékműhöz

Az elmúlt napokban országos csillagtúrát rendezett a Szabadságharcos Szövetség motoros szakosztálya. Április 4-ével kapcsolatos verseny volt az országos részéről elindult versenyzők a vécseői szovjet emlékműhöz, amelyet a magyar nép szabadságáért.

Az országos csillagtúrán sokszáz versenyző indult az ország különböző pontjairól. Vasárnap 0 órákor volt a rajt és a vécseői emlékmű volt. A debreceni szabadságharcos motorosok két csoportban indultak, 0 órákor a minőségi versenyzők csoportját indították, míg hajnalban fél öt tájban a tömegtúra versenyzőit indították. A debreceniek kitűnően szerepeltek, csapatversenyben a második, míg egyéniben a harmadik helyen végeztek.

Egyénileg Fássy Péter, a debreceniek kiváló versenyzője érte el a legjobb eredményt az országos viszonylatban is első lett. Fássy Nyiregyházaórák indult, Debrecenben, Szolnokon, Budapestben, Győrben, Veszprémen, Székesfehérváron keresztül ment a vécseői emlékműhöz. Fássy vasárnap 0 órákor indult Nyiregyházaórák, 23 perc alatt ért Debrecenbe és a közel 600 kilométeres távot délelőtt 9 óra 47 percre

futotta le. Hatalmas teljesítményt nyújtott. A hajnalban indult motoros tömegtúra versenyzői közül Pető Béla kitűnően ment. Debrecenből a vécseői emlékműhöz 2 óra 52 perc alatt ért el 250-es Jawa gépen. Pető volt az első motoros, aki a vécseői emlékműhöz érkezett. Már reggel 7 órakor befutott a célba.

A debreceniek befutási sorrendje ez volt: 1. Pető Béla 2 óra 52 perc, 2. Stefan János (125 Csepel) 3 óra 25 perc, 3. ifj. Lovai Sándor 125 (Csepel) 3 óra 45 perc, 4. Ocskó Lajos (250 Puch) 3 óra 55 perc.

A 100-as kategóriájánál a befutási sorrend: 1. Szabó László 3 óra 57 perc, 2. Dési Sándor villanygyári dolgozó 4 óra 6 perc, 3. Gáll Lajos, 4. Kötél Zoltán.

Az országos csillagtúra csapatversenyében a Pécsi MSZHSZ, 2. Debreceni MSZHSZ (Szabó 100-as Csepel, Dési 100-as Csepel, Kötél 100-as Csepel, Gáll 100-as Csepel, ifj. Lovai 125-ös Csepel, Válik 125-ös Csepel, Pető 250-es Jawa Stefan 125-ös Csepel, Ocskó 250-es Jawa), 3. Szeged, 4. Szekszárd.

A versenyzőket a Megsegítési NY által kölcsönzött teherautó követte. A versenyt kitűnően rendezték meg a szabadságharcosok és a debreceni motorosok sikere bizonyossáá annak, hogy városunk motorsportja fejlődőben van.

Szalai már játszhat a Csepel ellen!

A D. Lokomotív tegnap délután edzést tartott. A játékosok este szakosztályi értekezleten vettek részt. A vasárnapi csapat már kezd kialakulni Szalain, akik az Újpest mérkőzés betárgyalásból kifolyólag két hétre eltiltottak a kifolyólag két hétre eltiltottak, mert eltiltása lett. Ugyanakkor játszik a szerződés feltevése Szalai II. is, aki már Fehérváronon bízható formát mutatott. Ellenben sé-

vült Kőszán, neknek már hosszú ideje fáj a bokája. Lehet, hogy vasárnap nekik a kénytelen felállni a Lokomotív. Leányvári is sértült, húzódtát szenvedett a fehérvármű mérkőzésen. A debreceniek ellen készülődő Csepel hazatér az új utaság hogy a sértült Fenyvesi és Tóth már edzésbe állt. Tóth valószínűleg játszik Debrecenben. A csepeliek csapatában játszik a volt debreceni középpályás, Nagy II. is.

Hídvéginek izomszakadása van

Az EDOSS elleni mérkőzésen Hídvégi a fiatal tehetséges debreceni labdarúgó húzódtát szenvedett és sértült. Kálvra járt. Ennek ellenére a keddi és csütörtöki edzésen részt vett, mert szeretett volna játszani a Vasas ellen. A csütörtöki edzés után azonban a húzódtása még jobban fáj, majd szombatra belagadt.

Tüzetes orvosi vizsgálat alá vették a fiatal játékosát és megállapították, hogy combjában izomszakadás van. Azonnal gipszbe tették a játékos lábát és sértült combját. Orvosi vélemény szerint hosszú ideig Hídvégi játéka nem számíthatunk.

A D. Honvéd

Berkeiben remélik, hogy a vasárnapi diósgyőriek elleni mérkőzésen is sikerül egy pontot szerezni Kálmán meg mindég sértült, de talán vasárnapig rendezője. A vezetőség számít a Budapestben lévő Tömörvári játéka is. A D. Honvéd-Diósgyőri mérkőzést Vitéz játékező vezeti.

Szovjetunió—Lengyelország 11:0

Moszkvában a Dinamo fedett teniszpályáján folyik a szovjet és lengyel teniszesezők edzőtáborozása. Most rendezték az első nemhivatalos szovjet—lengyel teniszmérkőzést. Az első barátságos találkozó a szovjet versenyzők óriási fölényre jegyzében zajlott le. A szovjet teniszesezők 11:0 arányban győztek.

Kievben 12.000 induló

Az ukrán fővárosban ma este futóversenyt rendeztek az elmúlt napokban. A versenyen 12.000 induló volt! Az óriási résztvevőségre 4200 futó érte el a GTC szintet.

Totótippek:

Sparta—EDOSS	2	2	2
Slavia—Textiles	x	2	1
Slavia—EDOSS	2	2	2
Sparta—Textiles	1	x	2
Olimpik—Előre	1	1	x
Debrecen—Csepel	1	2	x
Vasas—Dozsa	2	x	2
Szigetvári—Honvéd	2	2	x
Győr—Tehertúró	1	1	1
Postás—Dorog	1	2	x
NYVSK—Peracs	2	1	1
Cegléd—Bp. Lokomotív	2	x	2

Pótmérkőzések:

Kistext—Ózd	1	1	x
Sz. Lok.—MÉMOSZ	2	1	1
Sz. Jéhy—MMNVT	x	2	1
KDSK—P. Lok.	1	1	1

Az NB I, II, III, április 26-ára kiírt mérkőzéseit április 16-án az április 30-ára kiírt mérkőzéseket pedig április 23-án kell lejátszani. Az április 30-iki válogatott napon az egyesületek kötelesek elmaradni mérkőzéseiket lebonyolítani. Május 7-én a május 14-én kiírt mérkőzéseket játszák le.

A D. Lokomotív NB I-es női kosárlabda csapata vasárnap Pécsen játszik bajnoki mérkőzést az NB II-es férfi csapat Szegedre utazik mérkőzésre.

7000 német lesz döntő a Károlyffy—Eperjessy mérkőzés ügyében.

Ismeretes, hogy a nemrégiben megrendezett kerületi egyéni ököviív bajnokságon a középsúlyúak döntőjén, ahol Károlyffy a D. Lokomotív versenyzője Eperjessy II. a D. Rendőrség küzdője ellen mérkőzött, izgalmas küzdelmet hozott. Eperjessy már az első menetben kétszer földre küldte ellenfelét, a második menet végén csak a gong mentette meg a küzdőtől a teljesen rogyant Károlyffy. A harmadik menetben, amikor már ottjárt a földön Károlyffy, a mérkőzésvezető Dobo, Eperjessyt leléptette, mert szabálytalanul ütött és amikor Károlyffyra számolt a kötelekre támaszkodott. Tudvalevő ugyanis, hogy az új szabály értelmében a kötelekre nem szabad támaszkodni, akkor amikor a másik versenyzőre számol a bíró. A közönség nagy meglepetéssel fogadta a leléptetést, mert a szabályok világosan kimondják, hogy az a versenyző, aki háromszor a földre kerül le kell lépnie, mert az ököviívásnak a sport a célja, nem pedig az, hogy rogyant versenyzőt tovább üssenek. Károlyffy ötször került a földre és mégsem léptették le. Az ügyben, mert a leléptetést a Rendőrség megfellebbezte, a jövő hét szerdáján hoznak döntést a MOSZ keleti kerületének egyeshíró tárgyalásán.

Kettős mérkőzés lesz vasárnap a Lokomotív pályán. Fel háromkor Honvéd—Diósgyőri NB II., és követően fél ötkor D. Lokomotív—Csepel NB I-es mérkőzés lesz. A kettős mérkőzésre előzetesen jegyek az Idegenforgalmi Hivatásban válthatók.

Autobusz kár a közönség a labdarúgó mérkőzésre. Levél érkezett szerkesztőségünkhez, melyben kéri, hogy a Lokomotív mérkőzésre autobusz is állítsanak be, mint azt tették régebben.

D. Lokomotív—Miskolci Lokomotív NB II. férfi és D. Lendület—Miskolci Lokomotív NB II. női kézilabda mérkőzéseket rendeznek vasárnap Debrecenben.

A MÉMOSZ női kézilabda csapata vasárnap Budapeston játszik az EDOSS ellen.

A sportfolyóiratok udvarán megnagyobbították a kézilabda pályát és új vörös salakot kapott a talaj. Májusban itt indul a diákszövetségi bajnokság.

TÖMEGSZERVEZETI NAPTÁR

KIOSZ hírek. — Vasári textilkereskedők, akik adóközösségben vannak fenyképes igazolványukat azonnal adják be az irrodába. — Az ózeresek 12-én rendkívüli közgyűlést tartanak délután 5-kor. — A dohányárusok hűvét másnapján is rendezni meg kell tartani.

KIOSZ hírek. — A keresztesek a havi bevétel kimutatásukat azonnal vigyék el Horváthhoz. — A fodrászszakosztály értesíti tagjait, hogy hűvét hétfőjén elzárják déli 12-ig nyitva tartják. — Az avaralás szakosztály labdarúgói ma 4 órakor a DTE pályán jelenjenek meg.

Hirdetmény. Debrecen város

szakigazgatási ügyosztálya közhírré teszi, hogy egy darab sertés felügyelet nélkül és gazdátlanul találták. Az állat a város istállójában (Bethlen-utca 39. sz.) van gondozás alatt. Ha igazolt tulajdonosa a közhírtételről számoltat 8 napon belül az állat átvételét céljából nem jelenik meg a gazdátlanul talált állat folyó évi április 17-én 10 órakor a sertésvásártérre fog nyilvános árverésen értékesítenni.

A minisztertanács határozat előírja, hogy a cukorrépa vetést az állami gazdaságok legkésőbb ápr. 10-ig, termelőszevevények és egyéni legelő parasztok pedig április 15-ig fejezzék be.

RÁDIO, HANGSZEREK (4)

ZONGORA, hegedű javítást hangolást szakszerűen végez Tancser Bathány ú. 1. hangszerszövő emeleten 4—147

RÁDIÓT vásároljon javítasson Nánáshán. Piac-u. 87. OKA utalványt beváltak Néprádió 380 Irt. 5, 7. — 4—214

BUTOR, SZÖNYEG (5)

KÉTSZEMÉLYES hencerek, reklámok, tolelek, szekek, hűvözög hihetetlen olcsón kaphatók Péterfia 56 4. 8. — 5—106

OLCSÓN eladó szép sötét teledalú rókamé, ebálgószekrény, nappal fotel, éjjeli ágy, Részlet u. 44 5—221

CIPŐ, RUHAZAT (6)

ELADÓ női fekete tavaszi kábit azzóti szőnyeg Csepel u. 14. 6—198

Sokszázezer forint megtakarítást eredményeznek az ötletnapok

Nemrégben kezdtek meg üzemekben az ötletnapok szervezését, de máris komoly eredményt mutatkozik. Ezek az ötletnapok összejöttek az üzem, a vállalat, a gyár dolgozói és elmondják javaslatukat. A bíráló bizottság, amennyiben helyesnek találja ezeket, a helyszínen jutalmazza. Így pl. az ÁFOT József-téri központjában a pályázati napon mintegy 200 javaslat közül ötvenet jutalmaztak.

Nagy sikerrel folynak a közlekedési szakszervezetek irányításával a fővárosi közúti közlekedési vállalatok forgalmi és műszaki telepein is az ötletnapok. Eddig 9 ötletnapot tartottak, amelyen összesen 278 dolgozó tett javaslatot a termelékenység fokozására, a munka megkönnyítésére, a forgalom zavartalan biztosítására érdekében.

Megrovíditik a büntetőügyek elintézését, megszűnik a vizsgálat bűnvádi ügyekben

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa törvényerejű rendeletet adott ki, mely szerint bűnvádi ügyekben a vizsgálat megszűnik. Eddig a bűnvádi perrendtartás szerint a főtárgyalást előkészítő eljárás két szakaszra oszlott, mégpedig nyomozásra és vizsgálatra. A népbírói és uszorabírói ügyekben már régebben megszüntették a vizsgálat intézményét, egyéb ügyekben azonban

Az elfogadott újítások és ötletek hozzávetőlegesen évi 280 ezer forint megtakarítást jelentenek a közlekedési vállalatoknak.

Jelentős segítséget nyújtanak a munka megjavításához a Népszava-szerdák is. Így pl. a Vasutasok és Hajósok Szakszervezte által január 25-én megrendezett Népszava-szerda határozata óta a vonatkésések 11 százalékról 3 százalékra csökkentek. A kétezer tonnás mozgalom keretében a januári 328 túlterheléses vonattal szemben már 569 túlterheléses vonat közlekedett és azóta ez a szám emelkedett. A szakszervezet irányításával jelenleg 37 újító és elmunkáskör működik.

még volt helye vizsgálatnak. Ez egyike volt a büntető ügyek rendkívül hosszadalmasságának, mai a közérdekkel, de a vadlőtt érdekeivel is ellenkezik. Ezért szünteti meg az új törvényerejű rendelet a vizsgálatot és a vizsgálobíró eddigi teendőit túlnyomórészt az államügyészség hatáskörébe utalja. Az új törvényerejű rendelet 1950 május 1-én lép életbe.

Munkaversenyben a községi húszem

A Debreceni Vágóhid és Hús-feldolgozó Községi Vállalat Debrecen város dolgozóinak ellátása szempontjából fontos üzem. Egy hónapja hogy megalakult az üzem, de egy hónap alatt már megháromszorozta a termelt hentesárak mennyiségét. A termelés emelése a minőség állandó javításával jár együtt. Nagy Imre üzemvezetővel az élen a községi vállalat minden dolgozója önjelölt, lelkes munkával járul hozzá, hogy az üzem célját elérje és betöltsse fontos szerepét Debrecen életében. Soroljuk fel azoknak a dolgozóknak nevét akiken múlik, hogy jó és még jobb hentesárak kerülnek ki a községi húszemből: Lőrincz Lajos keverő Enyedi Lajos, fűszölő, Bocskor Mihály pácmester, Ignáth Imre szalonnázó. Deli Ferenc végőmester és csoportja vágja le az állatokat, amelyek húsa órákon belül a legízletesebb hentesárúvá változik. Daróczi Sándornak és az üzemi iroda minden dolgozójának az adminisztráció pontos végzésével

szintén része van abban hogy a községi húszem fejlődik.

Itt emlíjük meg, hogy a Községi Húszem 3. számú fiókjának dolgozó versenyre hívták ki a jobb fiók dolgozóit. A május 1-ig tartó versenyben az dönt, hogy melyik fiók éri el a legnagyobb forgalmat, a vásárlók előzékeny kiszolgálása is fontos szempont. — A harmadik versenypont: minőségi árak kiszolgálása.

Hirdetmény. Értesítjük a t.

utazóközönséget, hogy helyi járatainkban csak hétköznapi közlekedésre új járatpárokat állítottunk be a Rákosi-telep és a Repülőtér felé. Menetrend a következő: Kistemplomtól indul a Rákosi-telep felé 11.00, Rákosi-telepről indul a Kistemplom felé 11.15 — Kistemplomtól indul a Repülőtér felé 6.30, 7.00, 10.00, Repülőtérről indul a Városháza felé 6.40, 7.15, 10.15. Magyar Vasútforgalmi Rt. Autobuszüzeme.

HÍRODSEEN a Debreczen-ben

LAKOMENTES családi ház eladó, Rákosszky u. 32. 19—203

ELADÓ azonnali beköltözésű ház, Otajúti 20. 19—203

FÖLD, TELEK (20)

HAJDUSZENTGYÁRGY Rákóczi kert szőlő gyümölcsös házjal eladó, értékesíti Tóth Árpád (Késes) u. 84. 20—213

KISZAZDA PART TISZANTULI NAPILAPJA

CSEKKSZÁM: 61.006 Feltöltés szerkesztő és kiadó: KISS ISTVAN

Aiföldi Nyomda N. V. lapüzeme B. József-Zsitinszky-utca 1. Műszaki igaz: Kovács Mihály

TERMÉNY ÉLELMISZER (8)

LOHUSARU olesó és jó kolbász, szalámi 8 Irt. darált-hús 4 Irt. Mester 38 4 13 — 8—218

ALLAT (9)

ZRISERTÉST adok kibá-sítva pénzért soványserstést vagy tengetierit Nemeth u. 39. a. 9—172

ÉPÍTÉSI ANYAG (10)

6000 téglá e adó, Zöldfa-u. 17. sz. 10—193

GÉP MUSZER (11)

ELADÓ női varrógép, Mignon 170gép. Csapó u. 19. kapu alatt balra. 17—176

JARMU (12)

GYERMEKKOCSI sport, mely legzsebb kivitelben nagy változatban Piskoltnánál, Piac u. 42. 4, 13. — 12—216

GYERMEKKOCSIK órák

kifogástalan állapotban Hungarydi u. 11. Gyermekkoscsit veszek, cserele 4, 13. — 12—215

DEFOSZ helyi szervezete jókárban lévő motorokékpárt keres megvételre 12—219

ÜZLETI AJANLAT

MOSÓ fűrésztételek két-ágú létra Nyirítól (Piac u.) Vörös Hadsereg útja II. udvar. 4. 8 — 13—51

PIKONAL Kossuth u. 4. Di-vatsálak, kendők, harisnyák sportzoknik, női nadrágok, hűvözög nagyváltásztékban 4. 9. — 13—165

BUTOROZOTT SZOBA (16)

BUTOROZOTT szoba kintó Hajnal u. bérház A Jépesi 11. 16—202

HAZ, VILLA (19)

ELADÓ 5 szobás ház részben beköltözésű 1. kétsz. Domb u. 22-b. 22—44